

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בית נאמן

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז צוק"ל

יום ראשון, כ"א מנחם אב התשע"ג

נושאי השיעור:

א. לשמוע בקול ה'. ב. מאה ברכות שתיקן משה רבנו. ג. גם הטבע זה הקב"ה. ד. כסף, כבוד, פרסום וכן סגידה או פחד מן-אדם נחשבים אלהים אחרים. ה. הר גריזים. ו. למה התורה לא גילתה בפירוש היכן יהיה בית המקדש? ז. התורה בידינו כלשונה בטהרתה, מלה במלה אות באות. [נושאי ההערות: א. לפעמים מספר שאמרו חכמים רומז על האיכות. ב. מרן הראש"ל רבי מרדכי אליהו זצ"ל].

כדאי לכם שתשמעו

א. ¹"ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעו אל מצוות ה' אלקיכם... והקללה אם לא תשמעו" (דברים י"א, כ"ו-כ"ח). לכאורה למה אמר בברכה "אשר תשמעו" ובקללה אמר "אם"? צריך לומר בשניהם אותו דבר, בברכה "אם" תשמעו, והקללה "אם" לא תשמעו, אולי זה בא לרמוז להם: כדאי לכם שתשמעו. "אשר" לשון אושר. כמו שאמרו "אשר נשיא יחטא" (ויקרא ד' כ"ב) - אשרי הדור שהנשיא מודה בחטאיו, אומר: חטאתי ואני צריך להביא קרבן (הוריות דף י"ב ע"ב). אשרי הדור שזכה לדבר הזה. לכן גם כאן הכוונה אשרי לכם אם תשמעו למצוות. והקללה - אדברה - לא כדאי שתעשו את זה, לכן כתוב "אם לא תשמעו".

והקרן קיימת לכם לעולם הבא

ב. ויש פירוש בדרך רמז [במה שאמר הכתוב "נותן לפניכם היום ברכה וקללה"] - וקללה - והקרן קיימת לכם לעולם הבא, כלומר הפסוק לא דיבר כלל על קללה, "אנכי נותן לכם היום ברכה", והברכה הזו היא עודף על החשבון האמיתי, אבל הקרן האמתית - עיקר השכר של המצוות - היא לא בעולם הזה, "שכר מצוה בהאי עולמא ליכא" (קידושין דף ט"ל ע"ב), אלא לעולם הבא. אם תאמר אחרת, תראה כמה צדיקים סובלים, וסבלו וסבלו וסבלו. רבי עקיבא כמה סבל! עד גיל ארבעים היה עם הארץ, כשהתחתן הביא בן אחד, ואחר כך נפרד מאשתו עשרים וארבע שנים בלי הפסק כדי שילמד תורה. מתחילה

1. דרשה זו נמסרה ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל ביום ראשון כ"א מנחם אב התשע"ג בבית מדרשו בין מנחה לערבית. וברוך שמסר עולמו לשומרים. [וכאן המקום להודות לידידנו איש המעש רבי יוגב עלוש שליט"א שטרח במסירות נפש מיוחדת להקליט ולשמר את שיעורי מרן רבנו הגדול זצ"ל, למען יעמדו ימים רבים. הנה שכרו אתו ופעולתו לפנינו]. ושכמ"ה. המערכת.

מאמר נפלא ממרן רבנו הגדול זצ"ל אודות סודות ספר דברים

(מתוך ספרו הבהיר קובץ מאמרים ח"ב עמ' קנ"ג)

מנפלאות התורה

מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש (קהלת א' ג')

בעמל שתחת השמש הוא דאין לו יתרון, אבל בעמל שקודם השמש יש לו יתרון, והוא העמל בתורה (ע"פ שבת ל:)

דמה בגימטריא 49 יום שחי הבל אחיו של קין. בהיסטוריה קוראים על מלכים אדירים ומעצמות שהרגו בשעתן תבל ומלואה: האשורים, הכשדים, מצרים, עמון ומואב, אדום ויון ורומי, כל אחד ואחד מהם התנשא כנחשול של ים לבלוע את העולם כולו, פוצץ וכבש והרסולכד והפיץ והדיח ערים ומושבות ומדינות והוריד מלכים מכסאותיהם,

עש"ק ו' באלול הרחמים התשנ"ה ימי האדם וחיי האנוש הבל הבלים המה. כצל יחלופו, כחלום יעוף וכעלה נושבת, ואם חי אדם אלף שנות חיים טובים ובראים, בהגיע עת פקודתו ידמה בעיניו כאילו חי מספר שנים, כמו שהמליצו הדרשנים: "אדם להבל דמה", אדם הראשון שחי 930 שנה, להבל בנו דמה, שחי פחות מחמשים יום. כי סוף סוף "ימי אפילו כצל? עובר". צל בהיפוך אתוון לץ שעולה 930 (בחסבון י' סופית ל-900 באותיות מנפצ"ק), הכל עובר וחולף עם הרוח, (ואם נקח אותיות צל כסדרן עולים 120, היינו אפי' יחיה מאה ועשרים שנה הכל עובר, ולכן "להבל דמה",

הדלקת נרות מוצ"ש ר"ת			
י-ם:	20:09	18:56	20:48
ת"א:	20:11	19:13	20:45
חיפה:	20:12	19:03	20:45
ב"ש:	20:09	19:12	20:44

טבע זה הקב"ה

ד. תזכרו את הקב"ה בבקר ובערב, רואים את השמש ומודים עליה. לא אומרים השמש זה דבר טבעי. פעם החפץ חיים הלך עם התלמיד שלו, אמר לו התלמיד: מחר תזרח השמש. אמר לו הרב: מאיפה אתה יודע שתזרח השמש? אמר לו התלמיד: כי אתמול זרחה. אמר לו הרב: זה לא ראייה, היום היא זרחה, מחר כל האש שבתוך השמש תכבה. מי אמר לך שתזרח? אמר לו: באמת אני לא יודע. אמר לו: אתה יודע מי אמר לי שתזרח? כי כתוב בתורה "יום ולילה לא ישבותו" (בראשית ח', כ"ב), מכאן המקור! לא מפני שהשמש זרחה אתמול וזרחה שלשום, הרי יש בה אנרגיה, והאנרגיה הזאת פעם אחת תכלה, אלא התורה אמרה "לא ישבותו" - לא ישבותו! אם חס וחלילה תכלה האנרגיה, כל העולם יכלה בבת אחת. זה לא שהשמש תכלה והעולם קיים, אי אפשר, התורה אמרה "יום ולילה לא ישבותו" הכל אתה לומד מהתורה. לכן כשאדם רואה בבקר את השמש זורחת, לא יאמר "זה טבע, טבע, טבע". מה זה טבע? "רואים שהטבע חכם מאד", ככה התבטאו הפילוסופים של פעם. הטבע יודע מה לעשות? כל דבר שרואים מוזר אומרים: "זה טבע". מה הטבע הזה? הטבע חכם? הרי אתם אומרים שהטבע הוא עיוור, אז איך הוא חכם?! ממה נפשך. אלא אם הוא חכם, משמע שיש כאן מי שמכוון ומנהל את העולם, ולא סתם "טבע חכם". רבי יהודה הלוי בספר הכוזרי (מאמר ראשון אות ע"א) אמר אני שואל את הפילוסופים הכופרים: תסבירו לי מה זה טבע? טבע זה הקב"ה. כל הדברים שנעשים בטבע פירושו של דבר שנעשים כפי המנהג הרגיל, זו הכוונה, אבל כשיש משהו חורג מן הטבע, זה נקרא נס.

אלף תלמידים בעוונות הלכו (יבמות דס"ב ע"ב), נשאר חמשה תלמידים שבסוף הוא לא נהנה מהם, ונהרג ביום כיפור וכו' וכו'. עיקר השכר זה בעולם הבא, אז גם כשאדם יש לו שכר בעולם הזה זה רק משהו קטן, זה כלום. "נותן לפניכם היום ברכה" - חלק מהברכה היום, "וקללה" - והקין קיימת לכם לעולם הבא.

מאה ברכות שתיקן משה רבנו

ג. "את הברכה אשר תשמעו אל מצוות...". יש פה רמז יפה מאד. בגמרא כתוב "מה ה' אלקיך שואל מעמך" (דברים י', י"ב), אל תקרי מה אלא מאה, (מנחות דף מ"ג ע"ב, ע"ש ברש"י). משמע שמושה רבנו תיקן בלכך מאה ברכות ביום, הגמרא למדה מזה מאה ברכות, וככה כתוב בש"ת של הרב חיד"א יוסף אומץ (ס"ג) בשם ספר המנהיג (זה חכם מהראשונים לפני שבע מאות שנה) שמושה רבנו תיקן לישראל בלכך מאה ברכות ביום. בגמרא שבת (דף ל' ע"א) כתוב שמושה רבנו גזר כמה גזירות ותיקן כמה תקנות, והם קיימים לעד ולעולמי עולמים. אם כוונת הגמרא על מצוות של התורה, זה משה רבנו גזר? משה רבנו תיקן? זה מצוות של התורה. גם הלשון גזר ותיקן לא מתאים, מצוה זה לא גזר ותיקן. גזירות ותקנות משמע כמו גזירות דרבנן. אלא הסבירו שם שיש כמה דברים שתיקן משה רבנו, ואחד מהם זה מאה ברכות. והנה זה רמז כאן, "את הברכה אשר תשמעו... אשר אנכי מצוה אתכם היום", "מצוה אתכם היום" ראשי תיבות מאה, נתתי לכם מאה ברכות, תזכרו תמיד את הקב"ה.

חטוף אין הבדל בין העדות, והתורה גם היא שמרה את העם כבבת עין, ובכל הזמנים שעם ישראל הלך לאורה לא יכלו אויביו לעולל לו מאומה. חרבה ירושלים, עבר מרכז התורה לטבריא ומשם לבבל. חרבה בבל, עבר מרכז התורה לספרד ולצרפת ואשכנז. חרבו אלו, עבר מרכז התורה לצפון אפריקה ולאירופה. חרבה אירופה בימי השואה, חזרת התורה לאכסניא שלה, לארץ ישראל. וכל מה שנלמד ונאסף ונאגר ונחקר ונכתב בירושלים וטבריא ובבל, ובצרפת ובספרד ובאשכנז, ובאפריקה ובתימן ובאירופה, הכל שמור והולך ונשזר ונטווה הלאה. דורות התנאים והאמוראים והסבוראים והגאונים והראשונים והאחרונים, כל אחד תרם תרומתו הכבירה לנצחיות ולקדושת התורה. האשמדאי הנאצי ימ"ש בספרו "מין קאמפף" ("מלחמת") כותב: הישנו עם שלפיים שנה לא הצליחו לשנות בו כמלא נימא, ונשאר תמיד עם האופי והרעיונות שלו, כמו עם ישראל? (ראה בירחון "אור תורה" שנה י"א עמוד רסז). ואויבינו פלילים...

נכון שמאה השנים האחרונות הרסו הרבה את העם ברוחניות ובגשמיות, אך כל ההורסים לא הצליחו ולא יצליחו לעולם להעמיד עם אחר, תרבות אחרת, תורה אחרת. כי כך הבטיח בורא עולם לעמו ולתורתו: "כל כלי יוצר עליך לא יצלח, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיע" (ישעיה נ"ד י"ז). וכיום עדים אנו לרבבות בעלי התשובה (כ"ה) בארץ ובעולם החוזרים למקור מחצבתם, ואלה שאינם חוזרים, הם חסרי בסיס וקרקע יציבה מתחת לרגליהם. האב בקושי עוד מחזיק ביהדות, והבן מתבולל, והנכד - נכרת כבר מקרב עמו. המציאות הוסיפה שאין סגולה בדוקה נגד ההתבוללות: לא מדינה, ולא צבא, ולא שפה, ולא שירי "ההשכלה" שאבד עלימו כלל, רק דבר אחד ויחיד: התורה בעוזו רוחה ובעצם תומתה, בטהרתה בלי כחל ושרק, כפי שנמסרה מדור לדור בתורה שבכתב ותורה שבעל פה.

סודות ורמזים באורייתא

דבר מיוחד יש בתורתנו הקדושה שאין לו אח וריע בשום ספר ובשום חיבור. כל אות ואות בתורה וכל מלה, מלבד פשוטה, כוללת מובנים רבים ושונים, רמזים וחידושים נפלאים מהמעניינים ביותר, הכל רמז בתורה, כדברי הרמב"ן בהקדמתו לפירוש התורה: "ונפשי יודעת מאד ידיעה ברורה, שאין ביצת הנמלה כנגד הגלגל העליון צעירה, כאשר חכמתי קטנה ודעתי קצרה, כנגד סתרי תורה, הצפונים בביתה הטמונים בחדרה, כי כל יקר וכל פלא כל סוד עמוק וכל חכמה מפוארה, כמוס עמה חתום באוצרה, ברמז בדיבור בכתובה ובאמירה". המלה הראשונה בתורה: בראשית, רומזת לפסוק שלם מספר איוב:

וכיום - זכר קלוש למו בספרי ההיסטוריה, ובחרבות האמפיתיאטרון של רומי ובשרידי אתונה עוד ישוחחו רבים מה היתה עיר זו פעם, ערש התרבות והאמנות, ערש הפילוסופיה וההנדסה וכו', אבל קשר עם ההווה - אין למו. לו עמדו מקברותיהם כעת סנחריב האשורי ונבוכדנצר הבבלי ואריסטו היוני וארכימדס המוקדוני ופריעה המצרי, וראו את העולם שהתקדם בצעדי ענק מאז הכירוהו עד היום, היש להם משהו חדש בשבילנו? או היש לנו "שאלות" להם? לא מינה ולא מקצתה. היש לנו ענין להכיר מה אכלו ושתו בדורות שעברו, לולי תחביב לחוקרי הארכיאולוגיה. היש לנו ענין לשאול את אוקלידוס היוני מה דעתו על המחשב האלקטרוני או על שיטת הספרות ההודית שנפוצה בכל רחבי תבל? העולם מתקדם מיום ליום, והשיטות שהיו בשעתן מודרניות ביותר, עבר זמנן בטל קרבנן, ומה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול לחקור אחריהם?

אחת היא יוצאת מן הכלל בכל מחמדי קדם וחקירות העבר, היא תורתנו הקדושה. זו התורה שבעת נתינתה לעם ישראל היה עמנו "לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב", בתוך אספסוף של מיליוני בני אדם עובדי אלילים ופסילי עץ ואבן, נתגלה "קול ה' בכח קול ה' בהדר" לעמו בחירי, והשמיע קול גדול ולא יסף "אנכי ה' אלקיך". והקול הזה המשיך להדהד ולפוצץ סלעים ולשבר הרים, ומכחו ואימתו נסוגו אחר כל דמויות אדם ותחבולותיו. נפלו בנייני המצרים, התפוררו ארמונות אשור ובבל, שחו גבעות הקפיטוליום של יון, נמוגה האימפריה של רומי, ויפוזו זרועי האלילות העולמית, ולמעלה מחצי האנושות כיום, דתם תרבותם ומחשבתם שאובה ממעיינות התורה, שהגיעה אליהם בעקיפין, והיא שהשפיעה על הקידמה והתרבות האנושית במישרין ובעקיפין. מנוחת האדם אחת לשבוע, ביטול העבדות, שיוון כל בני אדם בפני החוק, איסור רציחת אדם שאינו מועיל לחברה (כרציחת הילדים הנכים בני שבע ביון "התרבותית" לפני כאלפיים שנה, שדחפו אותם מראש הר גבוה כשעיר המשתלח), איסור אכזריות גם כלפי בעלי חיים (אבר מן החי), וכדומה וכדומה, מן המפוארים בחוקי העולם התרבותי, יסודם בתורת ישראל. מה נפלאים דברי איוב בדברו על זכויות העבד והאמה: "אם אמאס משפט עבדי ואמת בריב עמדי, ומה אעשה כי יקום אל וכי יפקוד מה אשיבנו, הלא בבטן עושני עשהו, ויכונונו ברחם אחד" (איוב ל"א י"ג-ט"ו). לאמר: אין הבדל ביני ובין העבד הכנעני שלי, שנינו עשנו עושונו בבטן, ואחד הוא שכונו אותנו ברחם.

ספר אחד יש בעולם שעדיין לא אבד נצחו ולא הועם זיוו ולא כהה מראיתו, ספר שחיבק את עם ישראל בכל ימי הגלות וההיסטוריה הארוכה שלו. העם שמר עליו מכל משמר, כלשון הרמב"ם באגרת תימן "שגם בין קבוצ לקמץ

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת שולמית ברכה טובה תחי' בת הרבנית אסתר (חיה) לויזה ע"ה.

לע"ג אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מבירכה זצ"ל

אבל בין הטבע ובין הנס שניהם עושה אותם בורא עולם. צריך להבין את זה.

מה כלול ב"אלהים אחרים"?

ה. "והקללה אם לא תשמעו וכו' וסרתם מן הדרך ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם" (פסוק כ"ח). ולא דוקא אלהים אחרים - עבודה זרה, אלא אפילו אדם שהולך אחרי הכסף יותר מדאי, הולך אחרי הכבוד, הולך אחרי הפרסומות, זה בשבילו אליל. כשאדם עושה ממישהו אליל והולך אחריו בעינים עצומות, זה נקרא אלהים אחרים. תלך אחרי התורה, אחרי היושר, אחרי האמת, לא תהיה משועבד לאף אחד בעולם! הרמב"ן חותם בהקדמה של הספר שלו (גם הוא וגם האבן עזרא, אותו הלשון) "והאלקים אשר ממנו לבדו אירא!". ממנו לבדו אירא. חובות הלבבות אומר (שער אהבת ה' פרק ו') שמצאו איזה חכם, אמרו לו: איך אתה לא מפחד כאן מאריה או ממישהו? אמר: "אני בוש מאלוקי, שְׁיִרְאִי שֶׁאֲנִי יָרֵא אֶת זִוְלָתוֹ". אני לא מפחד מאף אחד. צריך זהירות, ודאי, אבל לפחד יותר מדאי? אנשים נכנסים לפחדים, לא כדאי לפחד, אל תפחד! זה הכלל. לכן כל מי שמפחד מדבר אחר זולת הקב"ה, יש לו משהו בלבו כמו אלהים אחרים.

הר גרזים זה לא המקום שבחר ה'

ו. "והיה כי יביאך ה' אלוך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה, ונתת את הברכה על הר גרזים³ ואת הקללה על הר עיבל" (פסוק כ"ט). מכאן טעו השומרונים

3. תמיד אמרנו "גרזים" בדגש, פה (בחק לישראל מלכות) הוא רוצה להוריד לה דגש כי בכתר ארם צובא אין דגש, אולי שכח הסופר את הדגש. איך אפשר להוכיח מדבר כזה? "גרזים" כמו 'הפרזים' ר"ש חיריק קטן ואין אחריה יו"ד, הזי"ן דגש. [וע"ע בעלון בית נאמן מס' 475 אות ז].

וחשבו שהר גרזים זה המקום אשר יבחר ה', אם יש עליו ברכה זה המקום. אבל זו טעות. מה הראיה? בהמשך הפרשה כמה פעמים נכתב "המקום אשר יבחר ה'", "המקום אשר יבחר ה'". אחרי שהתורה גילתה מתחילה הר גרזים למה תסתום אחר כך? ההיפך, אדם סותם בהתחלה ומגלה בסוף. אם גילה שהברכה על הר גרזים, יאמר מפורש "כי אם אל הר גרזים שמה תקריבו, ושמה תביאו עולותיכם וזבחיכם וכו'". אלא הר גרזים הוא רק בשביל לתת עליו את הברכה כשיבואו לארץ ישראל בזמן יהושע בן נון. אז עמדו ששה שבטים מכאן וששה שבטים מכאן, כאן בירכו וכאן קיללו זה הכל. מי שישמור את התורה מבורך, מי שישמור לכבד אביו ואמו וכדומה וכדומה, והקללה כתובה בפרשת כי תבוא. "ארור מקלה אביו ואמו", ארור וארור וארור, אחד עשר ארורים לעומת אחת עשרה ברכות. (יש פירושים אחרים, יש אומרים שכל מה שכתוב אחר כך "והיה אם שמוע", "והיה אם לא תשמעו" זה בכלל הברכה והקללה). אבל זה לא "המקום אשר יבחר ה'". "המקום אשר יבחר ה'" נשאר סתום.

התורה בידינו כלשונו בהרעה, מלה במלה אות באות

ז. ולמה התורה לא גילתה אותו? הרמב"ם אומר טעם יפה (מורה נבוכים ח"ג פרק מ"ה). אם התורה היתה מגלה את המקום אשר יבחר ה', כשעושים את החלוקה של ארץ ישראל הייתה מריבה גדולה מאד, כל אחד אומר: למה אני אקח רחוק מירושלים? כל פעם בשלש רגלים צריך להיטלטל אני וכל משפחתי וכו', וכו', ללכת כמה שעות וכמה ימים עד שאני מגיע לירושלים, והחבר שלי משבט אחר, הוא גר סמוך לירושלים! זה לא בסדר! אז מה עושים? כולם יגורו בירושלים או

ספרד שעתידה להיות חרבה ושמה מיהודים) רב לכם שבת בהר הזה, פנו וסעו לכם (ר"ת פול המומר שר"י, שגרם לנסיעה זו ברצון סיבת הסיבות ועילת העילות) ובואו הר האמורי וגו' בואו ורשו את הארץ וגו', שמכאן התחיל יסוד הישוב בא"י. עוד שם "ובדבר הזה אינכם מאמינים בה' אלקיכם ההולך לפניכם בדרך וגו'", רומז למ"ש בשו"ת הרשב"א ח"א (ס' תט"ו-תט"ז) על בעלי המשלים והרמזים שהוציאו כל הנסים שבתורה מפרשטם לקרב אותם אל השכל בהשפעת הפילוסופיה וכו', והרשב"א הכריז חרם על העוסקים בחכמות חיצוניות ביום ש"ק פרשת דברים שנת ה"א ס"ה.

ב. פרשת ואתחנן רומזת על המאה השנייה - ובשנת קנ"א היה חורבן גדול בספרד שהביא כעבור מאה שנה לגירוש כללי כידוע, ובימים הרעים ההם נאלצו אלפי יהודים להמיר את דתם מאונס, ובסתר שמרו על דת ישראל. היו נכנסים לכנסייה ומשתחווים לפני פסילי עץ ואבן, ונפשם יודעת מאד שאין בהם ממש, רק ההכרח אילצם לכרוע לפני בול עץ. ומה נפלאו בזה הפסוקים: כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם (כידוע שהתבוללו לפני כל חלק מהיהודים הקרובים למלכות בעמי הארץ ובנשים נכריות וכו')... העידותי בכם היום... כי אבד תאבדון מהר... ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא ירחון, ובקשתם משם את ה' אלקיך (מעומק הצרות והתלאות) ומצאת (וכן היה, שהרבה מהאנוסים ברחו וחזרו לעמם ולתורתם). וכן פירש האברבנאל את הפסוקים לפי מה שראו עיניו בימיו. ע"ש. ג. פרשת עקב רומזת למאה השלישית - גירוש סופי של יהדות ספרד בשנת "מזרה ישראל" (רנ"ב). ומאידך "כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם" בארצות תורכיה ובשאלוניקי ובא"י, והתחיל הישוב היהודי בצפת ובירושלים לשגשג ולפרוח בימי הרב"ז ומהר"י בר"ב ומהר"ל בן חביב וכל קדושים עמם, ומעז יצא מתוק. ועל כלם, שנולד מרן הש"ע ארבע שנים לפני הגירוש, בשנת רמ"ח, וזה נרמז במ"ש ואהבך וברכך גימט' רמ"ח. והרבך וגו', שהיה שפע גדול בא"י ארץ זבת חלב ודבש (כידוע ממכתבי ר' שלמה לח"ל בתקופה שאחרי האר"י ז"ל על ריבוי הטובה והשפע בא"י). ומה מתאימים לכך הפסוקים: "כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלים מים וגו' ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה וגו', ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון"...

ד. פרשת ראה כנגד המאה הרביעית - בה חיבר מרן את השלחן ערוך שלו והרמ"א פרש עליו את המפה, ובזה נמצא ספר אחד לכל האומה, ולא תיעשה תורה אחת למאה תורות. וכתוב בפרשה: "אלה החוקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות" - ס"ת מרן. (שמעתי מר' יהודה חיון הי"ו). ובהמשך: "לא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום (לפני הפועת השלחן ערוך) איש כל הישר בעיניו (זה כדעת הרמב"ם, וזה כדעת הרא"ש, וזה כדעת הרשב"א, וזה כספר האגור וכו' וכו'). כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה", שאחרי שנחו מעט בא"י נתן ה' בלבו של מרן הש"ע שהוסמך כאחד מחברי הסנהדרין, לחבר ספר כללי לאומה כולה, ונחו שקטו כל המריבות והמחלוקות והדעות השונות. תורה צוה לנו משה (נוטריקון מרן שקבלנו הוראותיו) מורשה קהלת יעקב. גם רומז

"נוטה צפון על תוהו, תלה (כך כתוב חסר ו') ארץ על בלימה" (איוב כ"ז ז'). נוטה צפון על תהו - שהקב"ה ברא בעולם ג' רוחות ורוח צפונית אינה מסובבת (עיין ב"ב דף כ"ה ע"ב. ובס' הברית ח"א מאמר ט' פ"ד כתב שכדור הארץ בצד הקוטב הצפוני יש לו נקב גדול וחור רחב כמה וכמה פרסאות. ע"ש. והדברים נתאמתו במחקר לפני כשלושים שנה כפי ראיתי בסוף ס' "חשבונות הגאולה" שהיה בידי בהשאלה). וזה נרמז באות ב של בראשית, שיש לה שלש רוחות וחסרה רוח רביעית, כי כידוע בש"ס ובמפרשים מציינים את המזרח למעלה והמערב למטה, והדרום מימין והצפון משמאל (לדוגמא ראה במהרש"א ברכות דף ס"א ע"ב. ועיין עוד רש"י במדבר ל"ד ט"ו, ובספרי ארים נסי - גיטין עמ' סז), נמצאת האות ב"ת חסרה בדיוק צד שמאלי שהוא רוח צפונית. והוא הכתוב "נוטה צפון על תהו". והסיום "תלה ארץ על בלימה" עולה בדיוק 913 כמנין "בראשית" (י). הרי שני סודות הבריה, סוד כח המושך (שהודות לו העולם תלוי על בלימה) וסוד חסרון רוח צפונית, שנתגלו במאות השנים האחרונות, רמוזים כבר במלה ראשונה בתורה. ומלת בראשית עצמה עולה בגימט' סודות תבל.

פרשיות חומש דברים רומזים לשנים של המאה הששית

והגר"א ז"ל, שצפה ברוח הקודש בנגלה ובנסתר וכל רז לא אניס ליה, גילה סוד גדול לשומעי לקחו ותלמידיו, שעשר הפרשיות מספר דברים (למעשה הן י"א פרשיות, אולם כבר עמדו על כך שפרשיות נצבים-וילך נחשבות לאחת¹), כל פרשה רומזת על מאה אחת מהאלף הששי. וכשנשאל היכן רמוז שמו הוא בתורה, השיב בפסוק מפרשת כי תצא (שהיא הפרשה הששית מספר דברים, והוא ז"ל חי במאה הששית לאלף הנוכחי): "אבן שלמה וצדק יהיה לך", אבן שלמה נוטריקון אליהו בן שלמה (והוא כל זה בס' "אמונה והשגחה" בסופו בליקוטי הגר"א דף מג' סע"ב. ע"ש. וגם שמו השני של אביו "זלמן" נרמז באותיות בן למה מהמלים אבן שלמה, אחרי שהורדנו מהן האותיות א' ש' הרומזות לאלהיו ושלמה, נשארו האותיות ב'ן למה בגימטריא זלמן). וסיפא דקרא "וצדק יהיה לך", שכל דרכו של הגר"א ז"ל בתורה היתה בדרך העיון והפשט, צדק ומשפט ומישרים כידוע.

ועזרנו השי"ת לגלות שמץ מנהו מהסודות הצפונים במאמר זה של הגר"א. כי הנה פרשת דברים רומזת על המאה הראשונה לאלף שלנו, ובתחלת מאה זו קרה דבר גדול בישראל, והוא: כי הרמב"ן ז"ל, בעקבות הויכוח עם המומר הרשע פראי פול שר"י וקנאת הכמרים הרשעים, נאלץ לברוח לא"י (בשנת ה"א כ"ז) ושם יסד למעשה תחלת הישוב בא"י, וגמר את פירושו על התורה שהיה יקר מאד בעיני חכמי הדורות, והגאון בעל חתם סופר אמר עליו שהוא יסוד ושורש האמונה. ועתה ראה איך הכל נרמז בתחלת פרשת דברים: בעבר הירדן בארץ מואב (סמוך לארץ ישראל²) הואיל משה (בר נחמן) באר את התורה הזאת לאמר, ה' אלקינו דבר אלינו בחורב לאמר (בחרב בגימט' אספנייא, היא

1. ע' בזוה"ק ג' פרשיות באורייתא. והם לפי האמנת נ"ד, ועל כרחן נצבים וילך נחשבות לאחת.
2. א"נ בארץ מואב עם התיבות בגימ' מספר. שעיקר פירושו של הרמב"ן לתורה חובר בספרד.

העולם עושים אותו יום. יום כיפור - כולם עושים אותו יום. שבת - כולם עושים אותו יום, זה דבר פלא גדול, ישראל מפוזרים בכל העולם כולו והם מאוחדים.⁴

4. עוד מעט יגמר הרמדאן של הערבים (בא' בלול פחות או יותר נגמר הרמדאן) ויש להם 'עיד'. מה זה 'עיד'? זה חג גדול. אבל לא כולם עושים באותו יום, יש ביניהם מחלוקת, הם במדינותיהם, ולכאורה יש להם מסורת איש מפי איש עד האיש הראשון שלהם (הנביא שלהם), ויש להם מחלוקת האם עושים לפי הראיה או עושים לפי החשבון. ואיך עושים חשבון? יש להם כמו שלנו "כ"ט י"ב תשצ"ג"? "ד"ח תתע"ו"? "הכ"א תקפ"ט"? הם מבינים משהו מזה! יגידו לך: מה אתה מדבר? באידיש? מה אתה מדבר? אז כל פעם הם מסובכים. מדינה אחת עושה סוף רמדאן למשל יום פלוני, השני עושים יום פלוני. ואנחנו בגלות מפוזרים בכל העולם, וכולם יודעים אותו יום ראש חודש אלול, ראש השנה, עושים סימנים ולומדים את הכל. פעם היה הרב מרדכי אליהו ע"ה בכלל (למה היה בכלל? בגלל שהיתה איזו חבורה שהחליטו שכל מכונית שחיסע בשבת, הם זוכרים את המספרים שלה, המספרים אז בשנת ארבעים ותשע לא היו מספרים ארוכים, אלא מגיעים לשלש ספרות, אז אין בעיה, אחד שומר בזכרוננו את המספר, הולך הביתה, לוקח ספר לסמן את העמוד, למשל המספר של המכונית 296, יקח ספר כזה, יפתח בעמ' 296 ויקפל אותו. השני יקח מספר אחר, סך הכל ראינו עשר מכוניות נוסעות בשבת, והמספרים ידועים. אחר כך ממנים אותם: "תפוצצו את המכוניות האלה, תשרפו אותם". פתאום למחרת - מחרתים המכוניות האלה שרופות, וככה עוד פעם ועוד פעם עד שהבינו שיש כאן ידם של הקנאים. מכונית שנוסעת בשבת לא הורגים את האדם שהיה בה, חס וחלילה, אלא רק שורפים אותה וזהו... "באש תשרף" (ויקרא כ"א, ט). "מחללה מות ימות" (שמות ל"א, י"ד), וגם המכונית מות תמות... אחר כך חקרו וחקרו, עד שתפסו את כל החברים האלה, וביניהם היה רבי מרדכי אליהו. אומרים שהלכו לחזון

סמוך לירושלים? לכן המקום הזה סתום וחתום, נתגלה רק ברמז דק מאד ביום שמשה רבנו בירך את ישראל ביום האחרון שלו. אמר: "לבנימין אמר ידיד ה' ישכון לבטח עליו חופף עליו כל היום ובין כתפיו שכן" (דברים ל"ג, י"ב), בחלק של בנימין שם יהיה המקום של השכינה, "ובין כתפיו שכן" - למדו מזה איפה הוא בדיוק. ככה הגמרא אומרת (זבחים דף נ"ד ע"ב) שדוד ושמואל הגביא בדקו איפה לשים את בית המקדש, אמרו לכאורה נשים אותו במקום הכי גבוה בירושלים, בעין עיטם, אבל הפסוק אמר "ובין כתפיו", לא אמר "בין ראשו" לכן צריך לרדת מעט. לשון הגמרא "דניתי ביה פורתא". מה זה "ניתתי"? לשון לתת (לא "נחתתי", פעם טעו בחק לישראל, הדפיסו "נחתתי", לא "נחתתי" "ניתתי", כלומר לתת), כמו שהכתפיים הם קצת נמוכים מהראש. לכן החליטו לשים את זה במקום מסוים שהוא לא גבוה כל כך, שם הר המוריה, שם בית המקדש, שם כל הפרטים, וזה בחלק בנימין. ויש שם גם חלק של יהודה, יהודה ובנימין שותפים ביחד. וזכו יהודה ובנימין שלמרות שעשרת השבטים נעלמו כרגע, לא יודעים בדיוק איפה הם, יש אומרים שבט פלוני בסין, ביפן, בזה ובזה, אבל וכי הם שומרים תורה ומצוות? יש להם רק "זכר למקדש", אלה לא אוכלים גיד הנשה, לאלה יש משהו כמו ציציות, לאלה יש כמו פאות, זה מה שיש להם. אבל אצל יהודה ובנימין, התורה ברוך ה' בידינו כלשונה בטהרתה, מלה במלה אות באות. חג פסח - כל

"זכור את אשר עשה ה' אליהם למרים" וגו', רומז על מחלוקת היעב"ץ והגר"י אייבשיץ וזולתם שנגרמו ע"י לה"ר. עמלק אשר קרן בדרך, זו גרמניה והשכלתה שציננה וקיררה את הכל.

ז) פרשת כי תבוא כנגד המאה השביעית - שהתחילה בתנועת "חובבי ציון" והמושבות בארץ (והיה כי תבוא אל הארץ... ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך...). והסתיימה בשואה האיומה שאכלה בעוה"ר שליש בית ישראל, ורמזה בתוכחה הארוכה של צ"ח קללות והיית "משגע ממראה" עיניך אשר תראה (משגע ממראה גימטריא תרצ"ט. שנת התחלת המלחמה), שכמה נשתגעו בעוה"ר ממראה הכבשנים והמשרפות ונשארו חולי רוח רח"ל עד ימינו. גם נרמז עוד בפסוק גגם (גז מרעיל!) כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך" וגו'.⁴

ח) פרשת נצבים-וילך כנגד המאה שלנו - בראשיתה "אתם נצבים", ופירש"י: כששמעו ישראל צ"ח קללות הוריקו פניהם וכו', עמד וניחם אותם משה רבנו, הרי אתם נצבים וקיימים היום ולא עשה עמכם כליה. ע"כ. ואלה נטפי מרפא ונחמה כנגד השואה שכיילתה שש מאות רבוא מישאל בעוה"ר. ושם (כ"ט כ"א-ד) ואמר הדור האחרון וגו', וראו את מכות הארץ ההיא ואת תחלואיה וגו', גפרית ומלח שרפה כל ארצה וגו', על אשר עזבו את ברית ה' וגו' - כי השואה יצאה מגרמניה מקום ערש ההתבוללות בימי המשכילים כידוע, ומשם יצאה אש (מאז שעלה היטלר ימ"ש לשלטון, בשנת: גפרית ומלח), ותלה את כל בתי ישראל בעוה"ר. ואחרי הכל ישו בו השרידים והתקבצו לא"י, ככתוב: והיה כי

4. בדרשה אחרת (בשנת התשל"ח) הוספתי, שגם ישיבת "כסא רחמים" נרמזה בפרשה זו: "והיה כי תבוא אל הארץ" - היא נוסדה בא"י בשנת התשל"א, כמניין תבוא אל הארץ, וזה לה שבע שנים בארץ. "וירשתה וישבת בה", ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו' - הם הבנים שלכם, ילידי הארץ, פרי האדמה - שקורין לזה 'צברים', "והלכת אל המקום וגו'" - רצונך ללמוד תורה מקורית, לחנך את בניך חינוך יסודי בתורת אמת המקובלת לנו אלפי שנים? שים אותם בישיבה זו!

התדעו, כי הפירוש הראשון הנכתב על הש"ס, עוד לפני פירוש רש"י ז"ל בצרפת, הוא פירוש רבינו חננאל שכתב על כל הש"ס בקירואן, במדינת תוניסיה! וכיום, כ"ה תורה חוזרת לאסכניא שלה, עתידים בתי כנסיות ובתי מדרשות וכו'. יש לנו ידיעה מאחורי הפרגוד, מספר מגיד מישרים של מרן ז"ל (בפ' ויקהל) שהודיע לו המלאך הדובר בו, שפ"ע רוב דברי הרמב"ם נכונים להלכה, משום דאידבק בגירסאי קדמונאי, כגון רבנו חננאל והגאונים וכו', וזימנן שרש"י או התוס' מסגיאות פלפולא דחו לה לאותה גירסא, אבל האמת כהרמב"ם. עד כאן. מכאן פשר העובדה שאין מרן משמיט אף פעם משולחנו את דעת הרמב"ם, אפילו במקום שכל הפוסקים חולקים עליו, כי יסוד הלימוד בתורה הוא על דרך הפשט ועומק העיון ולא על דרך הפלפול, כמו שכתב ר' יהודה אריה מודינא בהקדמת שו"ת זקני יהודה "שעושים מן הפיל פול, ומן הפול פיל". ויש להאריך הרבה בענין זה, ואין כאן מקום.

על השראת השכינה בארץ ישראל שהיו בה חסידי עליון, מרן ור' שלמה אלקבץ ומהר"ם קורדובירו והאר"י ומהר"ח ז"ל ועוד. וזהו שנאמר (שם ה'): "לשכנו תדרשו ובאת שמה" - מלשון שכינה. ואז התחילו שאלות בהפרשת תרומות ומעשרות מקרקעות של גוים, וענין השביעית בארץ ישראל, ולכן כתוב: "עשר תעשר" וגו' (י"ד כ"ב), "מקץ שבע שנים תעשה שמטה וגו'" (ט"ו א') - שכל השאלות שהיו עד כה בבחינת הלכתא למשיחא, עכשיו נעשו אקטואליות, ודורשות פתרון.

ה) פרשת שופטים כנגד המאה החמישית - שהיה ראוי שתהיה הגאולה בשנת ת"ח כמ"ש בזהוה (פרשת תולדות דף קל"ט ע"ד). וזה נרמז בפסוק: "שום תשים עליך מלך וגו'" (י"ז ט"ו). ונהפך לרועץ בעוה"ר. ולעומת זה הופיע באותה תקופה נביא השקר ש"צ שר"י והתועים אחריו, הקוסמים ונביאי השקר וההוזהים והחולמים, שבמשך מאה וחמשים שנה הוליכו את העם שולל. ולעומת זה בסוף המאה הופיעו קדושי עליון בעלי רוח"ק, הבעש"ט והרב אור החיים ורמח"ל ועוד. והנה כל זה נרמז בפרשה: "לא ימצא בך... קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף (נתן העזתי³ וחבריו) וחבור חבר ושואל אוב וידועני... נביא מקרבך מאחיר כמוני יקים לך ה' אלקיך אליו תשמעו", וכידוע שתנועת החסידות התפשטה ונתרחבה באומה, והיתה סם חיים ומרפא וארוכה כנגד דאבון הלב והאכזבה שהשאיר אחריו משיח השקר ועמיתיו.

ו) פרשת כי תצא כנגד המאה הששית - שהיתה מבורכת בגאווה ובחכמיה במזרח ובמערב, והמליצו עליה מה שאמרו בזהוה שבמאה הששית "יתפתחון תרעי דחכמתא". במאה זו עמדו האורים ותומים, הפני יהושע, היעב"ץ, הקצות החשן, הנתיבות, הגר"א והנוב"י, החת"ס ורעק"א. ואצל חכמי הספרדים: מרן החיד"א, והערך השלחן, ומשכנות הרועים, ומשחא דרבנותא, ומהר"ט אלגאזי, והרש"ש ועוד. בקיצור, חלק אה"ע וח"מ נחקר ונדרש היטב במאה הזאת, וחריפות שכלם של גאוני התורה היה לעילא מן כל ברכתא. ואכן פרשה זו מלאה מכל ההלכות העמוקות שנידונו בהרחבה במסכתות כתובות יבמות גיטין וקידושין ועוד, והן הן גופי תורה. גם בפרשה זו נרמז שמו של הגר"א כנ"ל. (וכן שמו של תלמידו מהר"ח מוואלוז'ין נרמז בפרשה זו - "לא יחבול רחיים ורכב", "רחיים" נוטריקון ר' חיים, "ורכב" רמז לאחרי ר' זלמן זצ"ל שרכב על במתי התורה והיה בקי עצום כנודע, וסיים "כי נפש הוא חובל" רמז לר' זלמן מוויילנא שנסתלק בעודו באבו, וזהו שאמר "כי נפש" אחת "הוא חובל" ולא שתיים).

ועוד יש לומר, כי בן סורר ומורה המוזכר בפרשה, הוא רמז לתנועת ההשכלה.

3. וכן מה שנאמר "אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי וגו'" - רומז לנתן העזתי. ומת הנביא ההוא, כי נתן העזתי נלב"ע בשנת תם עונך בת-ציון כידוע.

מוקדי מכירת ספרי מכון אורח צדיקים ברחבי הארץ:

מוקד מרכזי מושב ברכיה מוסדות "חכמת רחמים" 08-6727523 / 9105* *שלוחה 6

תל אביב:
בתאום עם המוקד בברכיה
טבריה:
רחוב זלמן שזר 053-3437692
נתניה:
רחוב הרטום 054-8003203

באר שבע:
רחוב שושנה שבבו 75, שכונת כלנית
050-2020644
בני ברק:
ישיבת "כסא רחמים" רח' עוזיאל 26

קריית גת:
מחשבה טהורה 050-4122763
אשקלון:
חנות מוריה 08-6750841

ירושלים:
הרב יהודה חזד • הספריה הספרדית רח' ת"ד 4, 02-537-2265
הרב משה כהן • נבעת שאול רח' קהתי 054-844-9460
נתיבות:
הרב יהודה חזד • הספריה הספרדית רח' ת"ד 4, 052-767-9513
הרב משה כהן • נבעת שאול רח' קהתי 050-410-4217

ח. "הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש" (פסוק ל'). איפה תמצא את הערים האלה? כשתעברו את הירדן לכיוון מערב, זה פירושו "אחרי דרך מבוא השמש". כי עבר הירדן יש מזרחי ויש מערבי, עבר הירדן המערבי זה ארץ ישראל. "בארץ הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מורה". נתן להן סימנים. למה? כי כנראה אומות העולם שם לא קראו להם גרזים ועיבל, קראו

איש, והוא אמר: תראה, עשית עברה, תכנס לכלא, אין מה לעשות. מה אתה חושב? מי היתר
 לך לפגוע בממון של אחרים? נכון שהם מחללי שבת, אבל מה עשה האוטו מסכן?... למה אתה
 שורף אותו? אתה חושב שכאשרה שורף את האוטו, שבת לא יחלל כל שבת יותר? אתה מחנך אותו?
 ככה מחנכים? תיננס. טוב, אם אמר הרב תיכנס, נכנסים.) ישב הם תשעה חדרים, בתחילה
 לא התתייחסו אליו, ויום שם ערבים, לא התתייחסו לו ולא לחברים שלו, לאט לאט ראו שהוא אדם
 גדול, אדם מורס מעם, כל הזמן לומד. (אחר כך הוא אמר "באותם החדשים למדתי בהם טור
 ובית יוסף, ואני כמותם בכל החיים שלי. למדתי אותם ביגיעה ובמסירות נפש") יום אחד היה
 להם ספק ברמדאן, הערבים שאלו אותו הרב, אותם יודע קצת עיבור וקצת חשבון שלכם, אולי
 תגיד לנו מתי יגמר הרמדאן שאלו אמר: אני אבדוק, בדת את העיבור. אמר להם (למשל) "יום
 שלישי". אמרו: אבל המופתי שלנו "קאדא" - זה איש הדת שלהם - אמר יום רביעי. אמר להם:
 תשמעו לו, אני פוסק שלכם? שאלתם אותי, אמרתי ככה. טוב. אמר יום באר, אמרו: המופתי
 חזר בו? אתה צודק, הם שרים שלישי... מאז התחילו לכבד אותו. הרב של היהודים חכם יותר
 מהמופתי. המופתי הוא טמבל... הנה היה של היהודים אין יום שלישי והוא חכם? כינו לאמת...

להם שמות אחרים. אז מה נאמר להם, נשאל אותם: איפה גרזים? יבוא אחד ויבלבל את המוח... אבא מספר שבשנת תר"ץ הוא בא מג'רבא לתונס, ולא היה מכיר את הרחובות. היו אומרים לו: תלך לרחוב "סידי מחרז" למשל, והוא לא מכיר איפה זה. אז הוא פוגש ערבי, אומר לו: איפה סידי מחרז? אומר לו: מכאן. הולך והולך, ואין שום דבר. פוגש עוד ערבי וגם הוא מבבלב לו את המוח. עד שהוא פוגש יהודי, והוא אומר לו: כל מה שהלכת טעות! תלך מפה הפוך... אז מה הוא מבין? שמלכתחילה הטעו אותו. אז הוא למד כלל: **כשערבי אומר לך תלך מכאן, מכאן שלו פירושה מהצד השני...** זה מה שאמר הפסוק במשלי (יד, ז) "לך מנגד לאיש כסיל"... אדם שהוא כסיל אומר לך "מינה" - תלך שמאלה. אומר לך "שמאלה" - תלך ימינה... אז אי אפשר לסמוך על מה שיגידו בני כנען שזה גרזים וזה עיבל, כי הם יחליפו אותם ויטעו אותנו, לכן התורה נתנה להם סימן ועוד סימן ועוד סימן - "מול הגלגל, אצל אלוני מורה". זה גרזים וזה עיבל.

"כי אתם עובדים את הירדן לבוא לרשת את הארץ... וירשתם אותה וישבתם בה. ושמרתם לעשות את כל החוקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפניהם היום" (פסוקים ל"א-ל"ב), שבה תזכו לנחול את ארץ ישראל. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

(במלחמות הקודמות) **נשברה**, אז תימול ערלת לבבכם ותשובו ותכירו את הקב"ה. וכבר זכינו לראות התגשמות הכתוב: "השלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'", וכדברי הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ז הלכה ה') שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הם נגאלים.⁵ אמן כן יאמר ה' בב"א.

5. וכן הוא בסדר התפלה: תקע בשופר גדול, ואח"כ השיבה שופטינו כבראשונה, ואח"כ ברכת המינים ועל הצדיקים ותשכון בתוך ירושלים ואת צמח וכו'. כי כך יהיה הסדר: קיבוץ גלויות, והחלפת השופטים החילוניים, וביעור המינות מן העולם, וצקת הצדיקים, ובנין ירושלים וביאת המשיח. ולזה באה ברכת המינים באמצע בין השיבה שופטינו ובין על הצדיקים.

יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה וגו' **ושבת** (תש"ח:!) עד ה' אלקיך ושמעת בקולו וגו', אם יהיה נדחך ברכה הקמים משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך, והוא קיבוץ גלויות שבדורנו, עליית מרבד הקסמים מת"מ ויהודי מזרח ומערב, שהתאפשר הודות למטוסים שהומצאו במלחמת העולם הראשונה. וכמו שהאטום נתגלה בדיוק בזמנו בסוף מלחמת העולם השניה ע"י חוקר יהודי בגרמניה (איינשטיין) שטרח בו שלשים שנה, ואילו גילוה לפני כן היתה גרמניה הארורה משמידה את העולם, כך האוירון לא נתגלה לעולם רק בשביל ישראל, לקיים אם יהיה נדחך וגו' משם יקבצך וגו' ומשם יקחך (ומשם יקחך - בגימטריא אך במטוס). וכמו שהיה אצל אברהם אבינו ע"ה שנאמר בו אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך וגו', כך מכבשונות השואה זכינו לארץ ישראל. ואם תאמר איזו "תשובה" זו, ועינינו הרואות המצב הרוחני המחפיר בארץ משנת תש"ח ומעלה, העברת ילדי העולים על דתם ודעתם באונס וברצון וכז' הפסוק עונה: **ושבת עד הוי"ה** - 26 שנים אחרי שנת תש"ח (בגמ' **ושבת**) תתחילו לחזור בתשובה. וכן היה, שממלחמת יום הכפורים (בשנת תשל"ד) ומעלה, התחילו ניצוצי תשובה לנצנץ בארץ ובעולם. קול דודי דופק, הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים. ועל ידי מה? על ידי פיצוץ הגאווה האלילית של "כחי ועוצם ידי" שהיתה עד אז. כי מאז הכרנו בגודל הנס של קיומנו בארץ ישראל כי יד ה' עשתה זאת, והוא השומר כבשה אחת בין שבעים זאבים, ולא יועילו דברי הלהג של דוברי

גבוהה גבוהה,

ה מ נ ס ים
להעטות על
הכבשה עור
של זאב,
כי כבשה
נ ש א ר ת
כבשה, אך
גדול כח
ה ר ו ע ה
ש מ צ י ל ה.
וזה נרמז
באופןמפתיע
בפסוק: ומל
ה'אלקיראת
לבבך ואת
לבב זרעך.
המלים "ה'
א ל ק יך"
בטעם "דרגא
תביר", אחרי
שהדרגה
שעליתם
א ל י ה

מסדוּת ישיבת
”כסא רחמים”

מספחת
הרב המנוח

29
שנה
להסתלקותו

ויען שמואל

במלאת 29 שנה להסתלקותו של
אבינו מורנו, איש חיל רב פעלים,
ראש מוסדותינו הקדושים
אשר יגע להוציא כתבי רבנים לאור
עולם, המוהל המובהק ש”ב

רבי שמואל עידאן זצ”ל

מייסד ישיבתנו הקדושה באה”ק, ומנהלה לשם שמים עד יומו האחרון

בס”ד כבכל שנה גם השנה יצא לאור לרגל יומא דהילולא
קובץ ”ויען שמואל” (חלק כ”ט), ובו תשובות בהלכה,
חידושי תורה ומאמרי מוסר מרבנותינו ג”ע ולהבה”ח
מאורי הדור, רבנן ותלמידיהון.

בימים אלו נערכים לחלוקת הספרים לרבנים, מורי הוראה
בתי כנסת, כוללים ובתי מדרש
לפרטים במערכת הקובץ:
052-713-0552 | מייל: eladidan82@gmail.com

קובץ מצודק
קונטרס ”אור העולם” ח”ב
תשובות ממדון רבנן הגדול
ראש הישיבה זצ”ל ועל

אוהב ה’ שערי ציון מכל משכנות יעקב

מצודק קונטרס
”אור מופלא” על רב רבנן
מופלא ומכוסה רבנן דחמים
מאזוז זצ”ל ותשובות
מתורתו

הרב המנוח

להיות חזן

ב-4 שעות בלבד!

עת שגזרי רצון

לחנות לימים הנוראים בנוסח ירושלמי באופן מוקדם ברחבי הארץ קורסים מוזרים

עקב הבקוש הרב בעזרת השם יפתחו במספר מוקדים באופן מוקדם

על ידי החזן

רבי כפיר פרטוש

דחי"ץ

יחידים רשמיים מקבלים פטור
מלמעלה

✋

כלים
מקצועיים
לעבור את
כל שלבי
התפילה
בקלות רבה

🎤

הכשרה
קולית וזמרים
מקצועיים
שלמירה על
מיתרי הקול

👤

התנהלות
נכונה לפני
התיבה

📖

לימוד
כל קטעי
התפילה
הנצרכים
עבור החזן

• REC
 משר
 הקורס:
 ארבעה
 חגים
 באור שנה
 כל פנש

מזמור שיר

058-4143933

מזמור שיר

באשוח תחזן חגול הרב כפיר פרטוש

לקורס הקרוב אליך

058-4143933

לפרטים והרשמה:

לקחית

את גזר הדין!

"ידוע בספרי הקבלה כי אחד התיקונים הגדולים ביותר
לבטל מהאדם את הגזרות ולפתח את מלאו
אברואות, פרנסה והצלחה
זה פדיון נפש..."

judizoom 053-7162380

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות
על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי

פדיון נפש כללי

160 ש"ח לשם

52 ש"ח לשם

או בעמדות
נדרים פלוס

08-6727523

(אפשר לשלוח הודעה, רו קווי, מענה 24 שעות)

למסירת
שמות
התקשרו:

יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות

במעמד רב רושם, הוכשרו שבעה עשר אברכים מכולל "אורחות משה" שעל ידי מוסדותינו "חכמת רחמים", לשמש כמורי צדק בהלכות טהרה. ההכשרה באה לאחר שנים של לימוד מעמיק של הלכות טהרה - מהגמרא, דרך הראשונים והאחרונים ועד לפוסקי זמננו - ולאחר מספר חודשי קורס הכשרה מעשית. את הקורס העביר הגאון רבי **גבריאל סרוסי שליט"א**, מורה צדק וראש כולל "בית אהרן" בעיר אלעד, אשר הקנה למשתתפים את הידע המעשי והכללי הנדרשים להוראה בתחום הרגיש והחשוב. את הקמת הקורס יזם מורנו ראש המוסדות, הגאון רבי **חננאל כהן שליט"א**, אשר עמד על הצורך ההולך וגובר במורי הוראה מוסמכים בתחום הלכות טהרה, במיוחד בערי הדרום. לאורך כל תקופת ההכשרה ליווה ראש המוסדות את האברכים בעצה, בהכוונה ובעידוד. מעמד סיום הקורס וחלוקת התעודות נערך במעונו של ראש המוסדות. במהלך האירוע נשאו הרבנים דברי חיזוק על גודל האחריות המוטלת על מורי ההוראה, הביאו דוגמאות לשאלות המתעוררות למעשה והעניקו למסיימים הדרכה וכלים להתמודדות נכונה עם מציאות הפסיקה בשטח. המעמד היה מרומם ומרגש במיוחד, ולאחר חלוקת התעודות פרצו הרבנים ומורי ההוראה בשירה נרגשת לכבודה של תורה.

בהנהלת מוסדות "חכמת רחמים" מציינים כי בתקופה הקרובה צפוי לצאת לדרך מיזם ארצי רחב היקף בתחום המענה ההלכתי, אשר נועד להנגיש הוראה מוסמכת ומקצועית לציבור הרחב.

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

גליון 469

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב"ג ר' שמואל עידאן שליט"א

למען תספר

אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה

אומרים על הר"ש [רבי שמואל שטרנאשון] שהיה לו זמן קבוע ללמוד, הוא היה עשיר גדול, אשתו הייתה מנהלת את התנודות שלו (אני יודע מה, קפה או משהו אחר), והוא היה לו זמן ללמוד עם אברכים. וזה ללמוד את כל הש"ס, בבלי וירושלמי, הרא"ש, הר"י, מדרשים, יש לו הגהות על הכל. כל מלה של הר"ש "יקרה היא מפנינים" (משלי ג, ט"ו). יום אחד באה אשתו לשעור ואמרה לו: פא לכאן שר צבא אחד שהיה קונה מאתנו בכמויות, ואמר שמעבירים אותו למקום אחר. והוא אמר לי: חבל, אני חייב לבגלל סכום מרבה מאד, אם לא יבוא בעלף עכשיו לגמור אתי אני לא אשלם. אני לא מוכן לשלם לה, כי הוא יבוא אחר כך ויעשה לי טענות. אז אולי תסגור את הגמרא? אמר לה הר"ש: ש'...

לא, יש לי עת קבוע [ללמוד], ואני לא מבטל אותו. הלכה, וחזרה ואמרה שההוא אמר שהוא לא ישלם פרוטה. הוא חייב לנו עשרת אלפים זהובים, לא חבל? אמר לה: בתי, כתוב בגמרא שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה (ברכות דף ס"ג ע"ב). מה היה אם בעלף מת? [כממשל לאמור "במי שממית עצמו עליה"], תלכי אליו לקבר עם מקל ותאמרי לו: קום, יש עשרת אלפים זהובים!... מישוה יענה לה? הוא לא יענה לה. תגידי תודה שבבעלף חי ולא מת, מה את רוצה יותר? הלכה וספרה לקצין את הדברים מלה במלה. אמרה לו: כך אמר בעלי. הוא אמר לה: ככה אמר? שלם לו עד הסוף... השקטן עשה לו נסיון, והוא עמד בנסיון, וזכה שכל מלה שלו מעניינים בה כלם. כמה פעמים עושה הגהות "קולע אל השערה ולא יחטא" (ע"פ שופטים כ, ט"ז). (בית נאמן גליון 457 אות ח').

הלכה נאמנה

הלכות ברכת הגומל המשיך-ג

מה עונים השומעים?

[המשך בן איש חי ש"א פרשת עקב אות א']. והשומעים [את המברך הגומל] אומרים "הא-ל שגמלך כל טוב, הוא יגמלך כל טוב סלה". מברכים אותו שתמיד ה' יגמל אותו טוב. יש נסח בספרי ליוונון (לא בכל הספרים): "הא-ל אשר גמלך כל טוב וחסד וחסד וחסד וחסד, ותברך ויתרומם על כל ברכה ויתהלל, הוא ברחמינו ישמרה ויגמלך לעד כל טוב נצח סלה". "נצח", כאלו האדם הזה לא ימות... מה זה "נצח"? זה סתם [בשביל החרוז]. אבל הנסח הקצר של הגמרא מספיק - "יגמלך כל טוב סלה". והוא אומר אחריהם אמן פו יהי רצון.

בפני מי מברכים?

[הלכה ב'] צריך שיהיה עשיר אנשים שומעים, ויהי מנייה וישננים מהם] דתנו הלכתא. מה זה תנו הלכתא? שידעים ללמוד הלכתא, אם יודעים ללמוד בן איש חי זה גם פן נקרא "דתנו הלכתא", לא שידעים לפסק ולפסל. וטוב להזהר שיהי לכתחלה שנים עשר, עשרה שטוטים ויהי מנייה רבנן. אם שלשה רבנן, עוד יותר טוב. ואם לא נודמן לו תרי דתנו הלכתא - לא מצא אפילו שנים דתנו הלכתא, אפילו הכי [אפילו שכן] יברך, ואין לבטל הברכה בעבור זה.

למה נהגו לברך אחר קריאת התורה?

ולמה נהגים לברך אחר קריאת התורה בצבור? כי על פי רב יש שמה תרי דתנו הלכתא. התנו ששקורא בתורה, מסתמא הוא יודע משהו, ועוד אחד שידע ללמוד. ואם ברך בפחות מעשרה, יש אומרים שלא יצא ידי חובתו, ולכן טוב לחזור ולברך שוב פעם בפני עשרה בלי שם ומלכות, ויהרהר שם ומלכות בלבד. יאמר ככה - "ברוך", וכיון: "אתה אמוני [פלוני] יהרהר שם ה'". אלקינו מלך העולם" [ויאמר] "הגומל לחיבים טובות...". או שיאמר: "ברוך אתה השם" - יאמר "השם", וכיון בראשו שה' פרושה אמוני, וככה זה גם פן נקרא מהרהר בלבד. ומי שברך בלחש, כאלו לא ברך בפני עשרה, וצריך לחזור עוד פעם בלי שם ומלכות.

מברכים אבל לא מביאים קרבן

[הלכה ג'] העשרה יושבים דתיב "ובמושב זקנים יהלוהו". במזמור הגה - מזמור ק"ז - פתיב: "וירוממוהו בקהל עם" - זה עשרה. "ובמושב זקנים יהלוהו", ובמושב - יושבים. ואינם צריכים לעמד מפני הברכה שלו, כלם יושבים והוא עומד. ומי שמברך למה הוא עומד? כי הברכה הזאת במקום קרבן תודה. כשיבנה בית המקדש מה יהיה? כל מי שנסע מכאן לירושלים או מכאן לאילת או לצפת מביא קרבן תודה? כמה קרבות ציאי? כמה קרבות? אז ישנה סגרא מאד יפה של חכם אחד נכדו של הנוצח ביהודה - רבי אלעזר הלוי לנדא - יש לו ספר על הרמב"ם ושמו "יד המלך". מה פותב החכם הזה? הוא אומר (פי' מהלכות ברכות ה"ט) מתי אומרים את הברכה הזאת? רק אם קרתה לאדם...

למה זה נזכר רק בחולה?

ויש דבר מאד יפה בקרבן תודה, כתוב: "ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברגה" (תהלים ק"ח, כ"ב). וזה כתוב וזקא בחולה, למה? מה זה קשור לחולה? אדם שהוא חולה לא יכול לאכל כלום, "כל אכל תתבע נפשם ויגיעו עד שערי מות" (שם פס' ח"י). ומה יש בתודה? ארבעים פירות לחם! וצריך לגמור אותם תוך יום ולילה. פלוני לא רק שהבריא, אלא הוא הבריא ויכול לגמור ארבעים פירות הוא וחבירו, עושים סעודה נפלאה וגומרים את זה... לכן "ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברגה". כל מה שהיה לפני כן הכל נזמר.

אם אפשר לברכה בלילה

עכשו למה הוא צריך לעמד? כי הברכה במקום קרבן תודה, כל מי שמביא קרבן צריך לעמד. לפיכך ברכת הגומל לא מברכים אותה בלילה. אם אין ספר תורה אפשר לברך, אבל דוקא ביום, לא בלילה. ויש מעשה שהיה ברב באיטליה לפני מאתיים שנה שהוא חזר אחרי נסיעה של שלשה חידשים באגניה. שמחו בו כלם ועשו לו מסבה גדולה מאד, ומרב ההתרגשות שלו הוא עמד וברך לפני כלם "ברוך... הגומל לחיבים טובות שגמלני כל טוב". והיה שם חכם אחד, שמו רבי יצחק גויטה, אמר לו: מה אתה מברך בלילה? זה כנגד קרבן תודה, וקרבן תודה מקריבים רק ביום! אז מה עושים? שלחו מכתב לחתם סופר. החתם סופר היה גאון מפרסם בדורו, נפטר בשנת ת"ר, פלוני הספור הזה יש לו מאתיים שנה כמעט, והוא כתב תשובה ארוכה, אמר לכתחלה מברכים ביום, ובדיעבד מה שעשה הרב בסדר, אם ברך בלילה יצא. וזה מה שתכתב כאן הנה איש חי "יצא חתם סופר ארח חיים סימן נ"א". (בית נאמן גליון 471 אות ז' והלאה).